

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 25Co/96/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116206815  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2116206815.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Jozef Mačej v právnej veci žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 36 854 140, zastúpenému spoločnosťou: Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 4/B, IČO: 47 239 921, proti žalovanému: V. K., nar. XX.X.XXXX, adresa Mesto S., o zaplatenie 1.688,76 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 22C/86/2016-69 zo dňa 28.2.2017, takto

### rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd vychádzal zo skutkových zistení, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, že žalobca ako banka a žalovaný ako majiteľ účtu uzavreli dňa 16.11.2005 zmluvu o bežnom účte..., na základe ktorej sa banka zaviazala zriadiť a viesť pre žalovaného bežný účet, pričom žalovaný sa zaviazal čerpať finančné prostriedky a vystavovať platobné príkazy len do výšky voľných peňažných prostriedkov na účte, resp. do výšky zmluvne povoleného prečerpania s tým, že vzniknutý debet bude úročený debetnou úrokovou sadzbou. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o bežnom účte boli obchodné podmienky ČSOB zo dňa 1.1.2004. Dňa 26.5.2006 banka zaslala klientovi oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania na základe jeho žiadosti. Na základe tohto oznámenia došlo medzi stranami k uzavretiu zmluvy o povolenom prečerpaní do výšky 995,82 Eur s účinnosťou od 26.5.2006, pričom ku dňu povoleného prečerpania bola výška úrokovej sadzby 11,6% ročne a sadzba úrokov z omeškania 15% ročne. V oznámení je uvedené, že úroková sadzba v danej výške je platná do doby, pokiaľ zmluvné strany nedohodnú inú sadzbu spôsobom podľa článku IV. bod 5 obchodných podmienok. V žalobcom predložených obchodných podmienkach účinných od 1.11.2004 sa však takýto článok s takýmto ustanovením nenachádza. Podľa bodu 2 obchodných podmienok zmluva môže byť zmenená iba na základe dohody zmluvných strán písomnou formou. Podľa bodu 7 obchodných podmienok čerpané prostriedky sú až do výšky úverového limitu úročené úrokovou sadzbou dohodnutou pri uzatváraní zmluvného vzťahu. Podľa bodu 8 v prípade prekročenia úverového limitu je prekročená čiastka úročená debetnou úrokovou sadzbou uplatňovanou pre bežné účty. Podľa bodu 9 čiastky v omeškaní budú úročené úrokovou sadzbou dohodnutou v zmluve zvýšenou o úrok z omeškania dohodnutý v zmluve. Úroky, prípadne iné neuhradené peňažné záväzky, budú úročené iba sadzbou úroku z omeškania uvedenej v zmluve. Podľa bodu 11 obchodných podmienok je banka oprávnená písomne navrhnúť novú úrokovú sadzbu a keď klient s týmto návrhom nesúhlasí a zmluvné strany sa nedohodnú inak, je

majiteľ účtu povinný túto skutočnosť ČSOB písomne oznámiť. V prípade, že banka neobdrží písomný nesúhlas s novou úrokovou sadzbou v stanovenej lehote, bude úver úročený novou úrokovou sadzbou. Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej za preukázané, že vzhľadom na to, že žalovaný úver riadne nesplácal, banka úver zosplatnila ku dňu 31.1.2014, čo oznámila dlžníkovi listom zo dňa 1.2.2014 a zároveň listom zo dňa 11.2.2014 vypovedala zmluvu o bežnom účte a listom zo dňa 30.4.2014 oznámila zrušenie účtu s tým, že na účte je debetný zostatok 11,73 Eur.

3. Súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku vec právne posúdil v zmysle ust. § 497, § 502 ods. 1, § 708, § 710, § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale i ust. § 3 ods. 1, § 39, § 40, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s použitím § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ako i ust. § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... v znení účinnom ku dňu 26.5.2006; pri rozhodovaní súd tiež zohľadnil čl. 3 ods. 1, ods. 2, čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS.

4. Následne súd prvej inštancie skonštatoval, že nakoľko predmetná zmluva o povolenom prečerpaní uzavretá medzi stranami má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 tohto zákona. Súd zistil, že zmluva v rozpore s § 4 ods. 2 písm. g) citovaného zákona neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej RPMN), čoho následkom je, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uvedenie výšky úrokov a poplatkov je v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch jednou z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

5. Z preukázaného podľa prvoinstančného súdu je zrejmé, že žalobca si voči žalovanému počas trvania zmluvného vzťahu uplatňoval postupne úroky z úveru v rôznych výškach, pričom v zmluve bola dohodnutá výška úrokov 11,6% ročne. Predložené obchodné podmienky v bode 11 sú v rozpore s § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže upravujú, že banka môže navrhnúť majiteľovi účtu novú úrokovú sadzbu písomným oznámením a nesúhlas je majiteľ účtu povinný banke písomne oznámiť. Takáto zmluvná podmienka je v rozpore s § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého veriteľ nemôže od spotrebiteľa vyžadovať úroky a poplatky neuvedené v zmluve, pričom zákon vyžaduje uzavretie zmluvy v písomnej forme. Pokiaľ teda nedošlo k riadnej písomnej dohode zmluvných strán o zmene úrokovej sadzby, nemôže veriteľ požadovať od spotrebiteľa iné úroky, ako tie, ktoré sú uvedené v písomne uzatvorenej zmluve. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o existenciu dohody zmluvných strán na zmene výšky úrokovej sadzby. V dôsledku toho nebolo možné priznať ním uplatňované vyššie úroky z úveru ako tie, ktoré boli uvedené v zmluve a ani iné poplatky, pretože neboli platne dojednané v písomnej forme. Súd v tejto súvislosti tiež skonštatoval, že v rámci spotrebiteľských zmlúv ustanovenie o podstatnej náležitosti zmluvy ako sú úroky za úver, ich výška a požadované poplatky za úver a ich výška, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis. V tomto bode súd uzavrel, že nebol splnený zákonný predpoklad písomného dojednania zmluvných strán o zmene výšky úrokov z úveru a poplatkov za úver, nesplnenie ktorej má za následok absolútnu neplatnosť dojednania o úrokoch a poplatkoch iných ako uvedených v zmluve o povolenom prečerpaní, v zmysle § 40 Občianskeho zákonníka.

6. V ďalšom súd prvej inštancie skonštatoval, že vo vzťahu k uplatňovaniu zaplataenia rôznych poplatkov a úrokov z omeškania žalobca návrh vôbec skutkovo neodôvodnil, neuviedol, z čoho vyplýva výška uplatňovaných poplatkov, o aké poplatky sa jedná a ako dospel k ich konkrétnej výške. Pretože v zmluve nie sú uvedené žiadne poplatky a žalobca nepredložil žiadne doklady, ktoré by boli súčasťou zmluvy a z ktorých by poplatky a ich výška vyplývala, žalobca nemá nárok na zaplataenie týchto poplatkov voči žalovanému.

7. Súd tiež skonštatoval, že žalobca, na ktorom spočívalo dôkazné bremeno, nepreukázal dôvodnosť svojho nároku na zaplataenie požadovanej istiny 1.688,76 Eur. Výšku svojho nároku odôvodnil len všeobecne s poukazom na Všeobecné zmluvné podmienky, ktoré nepredložil, s poukazom na ustanovenia Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie aj s poukazom na prehľad Platobnej disciplíny žalovaného. Opisanie rozhodujúcich skutočností ale nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Súd nie je povinný sám z predložených listín vytvárať si opis skutkového stavu veci. Žalobca bol povinný uviesť presný spôsob, akým dospel k uplatňovanej pohľadávke a výške jednotlivých uplatnených nárokov. Súd v tejto súvislosti skonštatoval, že z obsahu žalobného návrhu, vyjadrení a

dôkazov predložených žalobcom nebolo zrejmé, v akých sumách žalovaný čerpal peňažné prostriedky, aké konkrétne poplatky boli vyrubené, na základe akých skutkových okolností došlo k zmene výšky uplatňovaného úroku, akým spôsobom dospel k uplatňovaným sumám úrokov či úrokov z omeškania, ako vznikol debetný zostatok a z čoho pozostáva. Žalobca bol pritom vyzvaný zo strany súdu na presnú špecifikáciu uplatnenej pohľadávky, pričom zotrval len v rovine všeobecných tvrdení a v poukaze na Obchodné podmienky a Platobnú disciplínu.

8. Súd prvej inštancie skonštatoval, že navyiac dohoda zmluvných strán o výške úrokov z omeškania v zmluve vo výške 15% ročne je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení k 26.5.2006, spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko predstavuje neprimeranú sankciu spojenú s neplnením peňažného záväzku spotrebiteľom; preto táto zmluvná podmienka o výške úrokov z omeškania je neplatná. Súd poukázal na to, že v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 26.5.2006 v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v čase uzavretia zmluvy výška úrokov z omeškania predstavovala 7% (dvojnásobok diskontnej sadzby NBS 3,5%). Výška úrokov z omeškania 15% ročne v zmluve tak bola dohodnutá v neprospech spotrebiteľa v rozpore s ustanoveniami občianskeho práva.

9. Súd uzavrel, že z predložených dôkazov nebolo možné vytvoriť celkový prehľad o skutkovom deji sporu v nadväznosti na okolnosti vzniku nároku na zaplatenie žalovanej sumy, v konaní zistený skutkový základ neumožňoval súdu ustáliť vznik povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu s príslušenstvom, a preto súd rozhodol v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričítal žalobcovi. Žalobca aj napriek tomu, že ho zaťažovalo dôkazné bremeno, nepreukázal, že predmetná zmluva obsahovala údaj o RPMN, ako ani skutočnosť, že došlo k platnej písomnej dohode strán o zmene výšky úrokovej sadzby dohodnutej v zmluve, nepreukázal platnú dohodu strán o výške poplatkov a úrokov z omeškania. Vzhľadom na to sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, zároveň podľa § 4 ods. 5 tohto zákona nebolo možné priznať žalobcovi úroky z úveru a iné poplatky, pretože neboli platne dojednané v písomnej forme v zmluve a zároveň ustanovenie o výške úrokov z omeškania 15% je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná. Žalobca tak mal nárok iba na vrátenie sumy poskytnutých peňažných prostriedkov. Z prehľadu Platobnej disciplíny pritom vyplýva, že žalovaný čerpal celkom 44.941,74 Eur a na splatenie úveru zaplatil celkom 45.640,38 Eur, teda zaplatil viac ako bol oprávnený nárok žalobcu, preto súd žalobu ako v celom rozsahu nedôvodnú zamietol. Súd tiež zamietol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, pretože nebolo preukázané omeškanie dlžníka s úhradou peňažného záväzku.

10. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, avšak v konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko podľa obsahu mu žiadne trovy nevznikli. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 ods. 1 CSP by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania podľa čl. 17 základných princípov CSP.

11. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Argumentoval tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ako prvé zdôraznil, že aplikácia zák. č. 258/2001 Z.z. musí byť vykonaná dôsledne s poukazom na charakter poskytovaného produktu, pričom v danom prípade súd nedostatočne vyhodnotil poskytnutý spotrebiteľský úver ako úver revolvingový. Produkt povoleného prečerpania je typický tým, že nie je časovo ohraničený, ide o formu tzv. revolvingového úveru. Ustálená judikatúra (odkázal na rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 6Co/95/2010 a KS Trnava sp. zn. 25Co/281/2012) priznáva revolvingovým úverom osobitný režim pri aplikácii noriem spotrebiteľského práva. Pri revolvingovom úvere je výlučne v dispozícii dlžníka, koľko vyčerpá a je teda výlučne v jeho dispozícii suma, ktorú bude povinný titulom úverového vzťahu zaplatiť. V ďalšom odvolateľ poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 625/03, z ktorého odcitoval stať, podľa ktorej základným princípom výkladu zmluvy je priorita výkladu, ktorej nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Tento nález by mal podľa odvolateľa predstavovať základ nazerania na sporové konanie, spotrebiteľské spory nevynímajúc. Záver súdu, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, predstavuje zásah do prejavenej vôle zmluvných strán, a to aj napriek tomu, že žalobca sa na úkor žalovaného spotrebiteľa nijakým spôsobom neobohatil. Nie je možné aplikáciu právnych noriem na

ochranu spotrebiteľa uskutočňovať selektívne a spätne, nie je možné dospieť k záveru, že ochrana spotrebiteľa umožňuje aplikáciu akéhokoľvek ustanovenia len s odôvodnením, že je pre spotrebiteľa výhodnejšie (v tejto súvislosti citoval rozhodnutia NS ČR sp. zn. 32 Cdo 3337/2010, 32 Cdo 1592/2012, 33 Cdo 1069/2014). Následne odvolateľ poukázal na rozsudok SD EÚ vo veci C42/15 Home Credit / Klára Bíróová, podľa ktorého zmluva o úvere nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny, preto požiadavka súdu na takéto členenie nemá oporu v príslušných právnych predpisoch. Uvedený rozsudok sa vyjadruje aj k problematike všeobecných zmluvných podmienok s tým, že sama skutočnosť, že zmluva o úvere nemôže byť uzavretá konkludentne neznamená, že všetky jej súčasťi musia byť podpísané. Následne odvolateľ uzavrel, že požiadavka súdu na určenie splátkového kalendára pri revolvingových úveroch nie je možná. Poukázal tiež na to, že v obdobných prípadoch bol nárok žalobcu vyhodnotený ako dôvodný a na potrebu zachovania zásady právnej istoty. Miera samostatnosti posúdenia analogickej právnej otázky v každom jednotlivom konaní je limitovaná práve zásadou materiálnej rovnosti a princípu právneho štátu. Vzhľadom na to, že výrok o trovách konania má podklad vo výroku vo veci samej, podal odvolanie aj voči výroku o trovách konania v celom rozsahu.

12. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu žalobcu písomné vyjadrenie súdu nedoručil.

13. Na výzvu odvolacieho súdu, aby sa strany vyjadrili k možnému použitiu na vec ust. § 3 ods. 6 a 7 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... v znení k 26.5.2006, vo vzťahu k ročnej percentuálnej miere nákladov, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce žalovaný nereagoval. Žalobca predložil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že žalobca nepopiera spotrebiteľský charakter uzatvorenej zmluvy, avšak aplikácia zák. č. 258/2001 Z.z. musí byť vykonaná dôsledne s poukazom na charakter poskytovaného produktu. Produkt povolené prečerpanie je typický tým, že nie je časovo ohraničený, ide o formu revolvingového úveru, ktorý je charakteristický odlišnosťami v porovnaní so spotrebiteľským úverom s jednorazovým čerpaním finančných prostriedkov. Obmedzenie zmluvy o povolenom prečerpaní na určitý časový úsek by bolo nielen v rozpore s produktom, ale i v rozpore s podstatnou náležitosťou uzatvorenej zmluvy t.j. s prejavenu vôľou zmluvných strán. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1Co/29/2014 podľa ktorého účastníci úveru nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje, tiež sp. zn. 6Co/95/2010 podľa ktorého nie vždy je možné tento údaj (RPMN) v zmluve uviesť, pretože pre jeho vyčíslenie je potrebné mať zastabilizované vstupné údaje o výške úveru, obdobie splátky úveru a úroky s poplatkami. Zákon o spotrebiteľských úveroch preto aj výslovne počítá s nemožnosťou určenia RPMN, na čo poukázal aj Krajský súd v Trnave v uznesení pod sp. zn. 23Co/281/2012. Krajský súd v Nitre v rozhodnutí pod sp. zn. 10Co/372/2015 uviedol, že prisvedčenie náhľadu prvoinštančného súdu by prakticky znamenalo akceptáciu len úverov s jednorazovým čerpaním, čo je absolútne neprijateľné. Odkázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co/39/2017, z ktorého poukázal na záver, že informácia o RPMN má predstavovať ochranu spotrebiteľa pred veriteľom, ktorý má v pláne zatajiť pred spotrebiteľom sumu, ktorú sa mu veriteľ zaviazal zmluvne zaplatiť. V prípade revolvingového úveru však táto suma nie je dodávateľovi známa, je preto potrebné zdôrazniť, že výslednú sumu určuje spotrebiteľ v priebehu trvania zmluvného vzťahu. Opätovne poukázal na Nález ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 15/2014 podľa ktorého prílišný formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody občana vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti... Jedným zo základných princíпов výkladu zmluvy je priorita výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Odvolateľ poukázal tiež na odlišné stanovisko ústavného sudcu vo veci I.ÚS 547/2012. Uzavrel, že požiadavka na určenie RPMN pri revolvingových úveroch nie je možná. Prikázať niečo, čo nemožno realizovať, znamená právo likvidovať, pretože príkaz, ktorý nemožno splniť, slúži iba zmätku, strachu a chaosu. Opätovne poukázal na to, že v iných obdobných prípadoch bolo nároku žalobcu vyhovie ako dôvodnému a v tejto súvislosti na princíp právnej istoty s odkazom na viaceré rozhodnutia ÚS SR.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom

(§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v oboch výrokoch vecne správny a preto boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

15. Predovšetkým odvolací súd zdôrazňuje, že v odvolaní je oprávnený rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý odvolaním, pričom je viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi, vrátane toho, ako ho odvolateľ obsahovo vymedzil (§ 380 ods. 1 CSP). Odvolací súd by nebol viazaný rozsahom odvolania len vo veciach a v prípadoch uvedených v § 379 CSP, ktorý na daný prípad nedopadá.

16. Žalobca v podanom odvolaní pritom odvolanie odôvodnil tým, že vzhľadom na revolvingový charakter úveru nemohlo byť v zmluve uvedené RPMN, nemohla byť v zmluve uvedená konečná splatnosť úveru (ktorou ale súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku neargumentuje), že požiadavka súdu na určenie splátkového kalendára pri revolvingových úveroch nie je možná (čím rovnako súd prvej inštancie v rozsudku neargumentuje), že v iných obdobných prípadoch bol nárok žalobcu vyhodnotený ako dôvodný a je potrebné zachovávať princíp právnej istoty, ako aj na potrebu zachovania priority výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, nie je predmetom odvolacieho prieskumu skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, o ktorý svoje závery oprel i odvolací súd. Odvolateľ v podanom odvolaní nespochybnil záver súdu prvej inštancie, že žalobcovi nebolo možné priznať uplatňované vyššie úroky z úveru ako tie, ktoré boli dojednané v písomnej zmluve ani iné poplatky, pretože neboli platne dojednané v písomnej podobe. Odvolateľ rovnako nespochybnil záver súdu prvej inštancie, že svoj nárok na zaplatenie rôznych poplatkov skutkovo neodôvodnil, ani nepreukázal dôkazmi, v dôsledku čoho nemá nárok na zaplatenie úrokov a poplatkov. Odvolateľ tiež nespochybnil záver súdu prvej inštancie, že neuniesol svoje dôkazné bremeno a nepreukázal dôvodnosť nároku na zaplatenie požadovanej istiny, a to ani po predchádzajúcej výzve súdu. Takisto nespochybnil záver súdu prvej inštancie, že dojednanie o výške úrokov z omeškania (15% ročne) je pre rozpor s Občianskym zákonníkom § 517 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. neplatné. Naopak odvolateľ spochybňuje záver súdu, že v zmluve chýba uvedenie konečnej splatnosti úveru, ako i „splátkového kalendára“, hoci súd prvej inštancie na týchto skutočnostiach rozhodnutie o zamietnutí žaloby nezaložil. Relevantnou odvolacou námietkou žalobcu, vymedzujúcou predmet dovolacieho prieskumu potom bolo, že súd mal zohľadniť charakter predmetného úveru ako úveru revolvingového, v rámci ktorého vzhľadom na jeho charakter nemôže byť v zmluve uvedená RPMN.

17. Je pravdou, že Zákon o spotrebiteľských úveroch v znení k 26.5.2006 (ku dňu oznámenia o povolenom prečerpaní) v § 4 ods. 2 písm. g) uvádza ako povinnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere RPMN s tým, že ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, toto ale nemôže platiť bezvýhradne. Medzi stranami bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere, ktorý je typický tým, že takýto úver je možné v rámci poskytnutého úverového rámca priebežne čerpať a po jeho vyčerpaní a uhradení sa úverový rámec opätovne obnovuje, v dôsledku čoho úverový vzťah môže fungovať neurčitú dobu. Toto špecifikum revolvingového úveru spôsobuje, že údaj o RPMN daného úveru nie je možné dobre určiť v čase uzavretia zmluvy, keďže priebežným čerpaním a dopĺňaním úveru sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN.

18. I preto zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v uvedenom znení v § 3 ods. 6 uvádza, že pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene RPMN. Podľa nasledujúceho ods. 7, ak veriteľ ponúka spotrebiteľské úvery tomu istému spotrebiteľovi za rôznych podmienok, ročná percentuálna miera nákladov musí byť uvedená na výpočte podľa prílohy tohto zákona.

19. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie na základe dôkazov poskytnutých žalobcom, ale nebolo preukázané, že by žalovaný spotrebiteľ bol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení informovaný o spôsobe výpočtu RPMN, o zmene RPMN počas trvania zmluvy a ani že by RPMN bola uvedená vo výpočte podľa prílohy zákona. Z toho je nevyhnutné ustáliť, že RPMN nebola obsiahnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a veriteľ si ani nesplnil zákonnú povinnosť informovať spotrebiteľa o spôsobe jej výpočtu, čím nebola splnená zákonná podmienka pred uzavretím zmluvy. V dôsledku toho potom možno uzavrieť, že daná spotrebiteľská zmluva fakticky neobsahuje náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z.z. Zákona o spotrebiteľských úveroch v uvedenom znení (ani náhradným spôsobom informovaním spotrebiteľa o spôsobe jej výpočtu) a predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, ako to aj ustálil prvoinštančný súd. Tento záver sám osebe potom postačuje na zamietnutie celej žaloby, keďže podľa preukázaného istina bola žalovaným žalobcovi už uhradená.

20. Na dôvažok stále platia odvolaním nenapadnuté závery okresného súdu vedúce rovnako k zamietnutiu žaloby, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, keď z predložených dôkazov nebolo možné vytvoriť celkový prehľad o skutkovom deji sporu v nadväznosti na okolnosti vzniku nároku na zaplatenie žalovanej sumy, v konaní zistený skutkový základ neumožňoval súdu ustáliť vznik povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu s príslušenstvom. Žalobca napriek tomu, že ho zaťažovalo dôkazné bremeno, nepreukázal, že predmetná zmluva obsahovala údaj o RPMN, ako ani skutočnosť, že došlo k platnej písomnej dohode strán o zmene výšky úrokovej sadzby dohodnutej v zmluve, nepreukázal platnú dohodu strán o výške poplatkov a úrokov z omeškania a zároveň ustanovenie o výške úrokov z omeškania je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná.

21. Pretože v tých častiach, v ktorých súd prvej inštancie skonštatoval čiastočnú neplatnosť predmetnej zmluvy, záver o neplatnosti nezakladal na výklade zmluvných dojednaní, ale na ich rozpore so zákonom, neobstojí argumentácia odvolateľa závermi v náleze I.ÚS 625/03, podľa ktorého je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady.

22. Pokiaľ odvolateľ poukázal na opačné rozhodnutia súdov v obdobných prípadoch, ktoré bližšie neoznačil, ani ich k odvolaniu nepripojil, odvolaciemu súdu nie sú známe, ich obsah a závery nepozná, a preto sa ani nemohol osobitne s tvrdenou opačnou argumentáciou zaoberať a vysporiadať.

23. V danom prípade odvolací súd nezistil, že by došlo k selektívnej a spätnej aplikácii právnych noriem na ochranu spotrebiteľa, odvolateľ v tomto smere svoju odvolaciu argumentáciu ani nespresnil, a preto ani tento odvolací argument neobstojí.

24. S poukazom na vyššie uvedené, po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie uplatnenej žalobcom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, včítane závislého a vecne správneho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, ako vo výrokoch vecne správny s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CP potvrdil.

25. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

27. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

28. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

29. Odvolací súd potom hoci úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, s odkazom tiež na obdobný záver NS SR v rozhodnutí z 26. 10. 2016 sp. zn. 6 Cdo 544/2015.

30. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).